

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY i POLITYKI SPOŁECZNEJ

Departament Pomocy i Integracji Społecznej

SPRAWOZDANIE

z realizacji

Programu wspierającego rozwiązywanie problemu

bezdomności – Edycja 2017

Warszawa, listopad 2018 r.

I. WPROWADZENIE

Głównym celem *Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności* było „zmniejszenie liczby osób zagrożonych bezdomnością i osób bezdomnych poprzez wspieranie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności”. Cel ten był realizowany poprzez 3 cele szczegółowe:

- **Cel nr 1: Zwiększenie samodzielności osób bezdomnych poprzez system usług reintegracji społecznej i zawodowej**
- **Cel nr 2: Wzmocnienie i usprawnienie systemu interwencji, ochrony zdrowia i życia osób bezdomnych**
- **Cel nr 3: Zmiana standardów placówek świadczących usługi dla osób bezdomnych, tj.: ogrzewalni, noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych**

Zgodnie z zasadami Programu, dla każdego z celów szczegółowych określano w 2017 r. maksymalną kwotę dofinansowania: dla celu nr 1 - 100 000 zł, dla celu nr 2 - 150 000 zł oraz dla celu nr 3 - 250 000 zł.

W otwartym konkursie ofert w ramach Programu, mogły brać udział organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, których jednym z celów lub zadań statutowych była działalność w obszarze pomocy osobom bezdomnym.

W 2017 roku kwota dotacji przeznaczona na wsparcie realizacji projektów w ramach „*Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności*” wynosiła **6 269 306 zł**, natomiast minimalna kwota dotacji na realizację jednego projektu została określona na **50 000 zł**.

II. FORMUŁA REALIZACYJNA PROGRAMU

Otwarty konkurs ofert w ramach „*Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności*” przeprowadzany został zgodnie z trybem określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.). Procedura wyboru najlepszych ofert konkursowych miała charakter dwuetapowy: dokonywana była przez Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich oraz przez Komisję Konkursową powoływaną zarządzeniem ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

III. TRYB I TERMINARZ WYBORU OFERT

W dniu **13 grudnia 2016** roku Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłosiła otwarty konkurs ofert w ramach *Programu wspierającego rozwiązywanie problemu*

bezdomności na stronie internetowej Ministerstwa, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ministerstwa.

W ogłoszeniu podano, że uprawnione podmioty powinny przesłać swoje oferty w terminie do dnia **27 stycznia 2017 r.** do właściwego Urzędu Wojewódzkiego.

Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich dokonały oceny formalnej oraz merytorycznej wszystkich ofert konkursowych, klasyfikując oferty według następujących grup merytorycznych:

- bardzo dobre (Grupa A: 16-19 pkt),
- przeciętne (Grupa B: 11-15 pkt),
- słabe (Grupa C: 6-10 pkt),
- nie spełniające celów programu na 2017 rok (Grupa D: 0-5 pkt)

Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich, zgodnie z zasadami konkursowymi, przekazały dokumentację **6 najlepszych ofert** zaklasyfikowanych do grupy A wraz z Kartami Ocen do Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w terminie do **28 lutego 2017 r.**

Dokumentacja konkursowa została zarejestrowana przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej i przygotowana do zaopiniowania przez Komisję Konkursową, powołaną zarządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 lutego 2017 r.

Komisja Konkursowa dokonała ostatecznej oceny merytorycznej ofert konkursowych spośród przesłanych przez Wydziały Polityki Społecznej. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło **22 marca 2017 roku.**

W dniu **31 marca 2017 r.** na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłoszono wyniki otwartego konkursu ofert w ramach „Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności”.

Z wybranymi w konkursie organizacjami pozarządowymi zostały podpisane umowy. Termin realizacji zadania publicznego został wyznaczony na okres od **1 kwietnia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.**

W dniu **12 czerwca 2017** roku Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłosiła dotatkowy otwarty konkurs ofert w ramach *Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności*. Na realizację dodatkowego konkursu zostały przeznaczone środki finansowe w wysokości **1 269 306 zł**, które nie zostały wykorzystane w wyniku rozstrzygnięcia konkursów ofert w ramach innych Programów Ministra, tj. Programu pn. *Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu – nowy wymiar 2020* oraz *Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi*.

W ogłoszeniu podano, że uprawnione podmioty powinny przesłać swoje oferty w terminie do dnia **3 lipca 2017 r.** bezpośrednio do Departamentu Pomocy Integracji Społecznej MRPiPS. Aby termin realizacji zadania przez organizacje pozarządowe był możliwie długi, zrezygnowano ze wstępnej oceny wniosków przez Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich. W dodatkowym konkursie uprawnione podmioty mogły starać się o dofinansowanie projektów na realizację jedynie celu 3: Zmiana standardów placówek świadczących usługi dla osób bezdomnych, tj.: ogrzewalni, noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych.

Dokumentacja konkursowa została zarejestrowana przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej i przygotowana do zaopiniowania przez Komisję Konkursową, powołaną zarządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lipca 2017 r. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło **24 lipca 2017 roku.**

W dniu **3 sierpnia 2017 r.** na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłoszono wyniki dodatkowego otwartego konkursu ofert w ramach „Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności”.

Z wybranymi w konkursie organizacjami pozarządowymi zostały podpisane umowy. Termin realizacji zadania publicznego został wyznaczony na okres od **16 sierpnia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.**

IV. WYNIKI KONKURSÓW

W otwartym konkursie ofert w ramach *Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności* Edycja 2017 wzięło udział **163** podmiotów uprawnionych. Wnioskowały one łącznie o kwotę dotacji w wysokości **20 121 633,82 złotych.**

- Wydziały Polityki Społecznej przesłały do Ministerstwa Rodziny **80** najwyżej ocenionych ofert, w których podmioty wnioskowały łącznie na kwotę **9 733 023,05 zł.**
- W wyniku weryfikacji ofert dokonanej przez Komisję Konkursową MRPiPS przy uwzględnieniu ocen dokonanych przez Wydziały Polityki Społecznej ostateczny podział na grupy kwalifikacyjne przedstawiał się następująco:
 - Grupa A (najwyżej ocenione oferty) - **66** ofert,
 - Grupa B (oferty z niższą liczbą punktów) - **14** ofert,
 - Grupa C - **0** ofert,
 - Grupa D - **83** oferty (nie spełniły wymogów formalnych).

Ostatecznie Komisja konkursowa postanowiła zarekomendować Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do dofinansowania **49** ofert konkursowych, w tym:

- **15** ofert ocenionych na maksymalną liczbę 19 punktów;

– 34 oferty ocenione na 18 punktów.

Lista podmiotów dofinansowanych w ramach Programu *wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności Edycja 2017*, przedstawiała się następująco:

Lp.	Nr Oferty	województwo	nazwa wnioskodawcy	adres	Cel szczegółowy (1, 2 lub 3)	wnioskowana dotacja	Przyznana dotacja
1	002	dolnośląskie	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta - Koło Wrocławskie	50-514 Wrocław, ul. Bogedaina 5	C2	146 000,00	138 000,00
2	003	dolnośląskie	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta - Koło Jeleniogórskie	58-500 Jelenia Góra, ul. Grunwaldzka 51	C3	55 240,00	55 200,00
3	009	kujawsko-pomorskie	Brodnickie Centrum Caritas	ul. Gajdy 3, 87-300 Brodnica	C1	63 570,00	63 000,00
4	010	kujawsko-pomorskie	Fundacja Inkubator Społeczny w Bydgoszczy	ul. Kasztanowa 33/21, 85-605 Bydgoszcz	C3	143 749,00	120 000,00
5	011	kujawsko-pomorskie	Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu	ul. Dworcowa 11, 88-100 Inowrocław	C1	63 480,00	63 400,00
6	020	lubelskie	"Nadzieja" Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu	ul. Abramowicka 2F, 20-442 Lublin	C3	132 500,00	110 000,00
7	021	lubelskie	Bractwo Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta w Lublinie	ul. Zielona 3, 20-082 Lublin	C3	132 100,00	110 000,00
8	022	lubelskie	Stowarzyszenie "Monar" - Ośrodek Pomocy Bliźniemu MARKOT w Chełmie	ul. Kąpieliskowa 28, 22-100 Chełm	C3	125 650,00	100 000,00
9	023	lubelskie	Koło w Świdniku Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta	ul. Niepodległości 11, 21-040 Świdnik	C3	88 590,00	88 500,00
10	024	lubelskie	Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu w Lublinie	ul. Jezuicka 4, 20-113 Lublin	C2	57 000,00	57 000,00
11	026	lubuskie	Koło Gorzowskie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta	ul. Strażacka 66, 66-460 Gorzów Wlkp.	C2	94 348,00	94 300,00
12	029	lubuskie	Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu im. Brata Krystyna	ul. Słoneczna 63, 66-400 Gorzów Wlkp.	C2	150 000,00	130 000,00
13	033	łódzkie	Stowarzyszenie MONAR (Bełchatowskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT)	00-151 Warszawa, ul. Nowolipki 9b (97-400 Bełchatów, ul. Czapliniecka 19b)	C3	205 340,00	170 000,00

Lp.	Nr Oferty	województwo	nazwa wnioskodawcy	adres	Cel szczegółowy (1, 2 lub 3)	wnioskowana dotacja	Przyznana dotacja
14	036	łódzkie	Caritas Archidiecezji Łódzkiej	90-507 Łódź, ul. Gdańska 111	C2	103 800,00	90 000,00
15	043	małopolskie	Dzieło Pomocy Św. Ojca Pio	ul. Loretańska 11 31-114 Kraków	C2	81 160,00	81 000,00
16	049	małopolskie	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Miechowskie	ul. M. Konopnickiej 11 32-200 Miechów	C3	113 500,00	90 000,00
17	050	małopolskie	Zgromadzenie Braci Albertynów	ul. Krakowska 4331-066 Kraków	C3	180 000,00	100 000,00
18	051	małopolskie	Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim Dom Zakonny w Krakowie	ul. Malborska 64 B 30-646 Kraków	C3	101 000,00	80 000,00
19	052	mazowieckie	Stowarzyszenie MONAR Poradnia Interwencyjno-Konsultacyjna MONAR	ul. Nowolipki 9b, 00-151 Warszawa ul. Hoża 57, 00-681 Warszawa	C2	70 395,00	70 300,00
20	053	mazowieckie	Stowarzyszenie MONAR Dom Odzyskanych Dla Życia MONAR-MARKOT	ul. Nowolipki 9b, 00-151 Warszawa al. Krakowska 29 05-555 Grzędy gm. Tarczyn	C3	159 665,00	120 000,00
21	057	mazowieckie	Fundacja po DRUGIE	ul. Wiązana 22B 04-680 Warszawa	C1	94 120,00	88 700,00
22	061	mazowieckie	Dzieło Odbudowy Miłości, Fundacja D.O.M.	ul. Madalińskiego 69a 02-549 Warszawa	C2	88 100,00	80 000,00
23	067	opolskie	Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej BARKA w Strzelcach Opolskich	ul. Krakowska 16, 47-100 Strzelce Opolskie	C2	65 250,00	57 000,00
24	071	podkarpackie	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło w Dębicy	ul. Słoneczna 1, 39-200 Dębica	C3	150 000,00	130 000,00
25	073	podkarpackie	Fundacja Pomocy Młodzieży im. Jana Pawła II "WZRASTANIE" w Lipniku	Łopuszka Mała 13, 37-220 Kańczuga	C3	250 000,00	220 000,00
26	074	podkarpackie	Rzeszowskie Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta w Rzeszowie	ul. Jana Styki 21, 35-006 Rzeszów	C3	127 300,00	110 000,00
27	075	podkarpackie	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło w Sanoku	ul. Hetmańska 11, 38-500 Sanok	C3	134 000,00	110 000,00
28	080	podlaskie	Fundacja „Spe Salvi”	ul. Warszawska 50, 15-007 Białystok	C1	100 000,00	90 000,00
29	081	podlaskie	Eleos Prawosławny Ośrodek Miłosierdzia Diecezji Białostocko - Gdańskiej	ul. św. Mikołaja 5 15-420 Białystok,	C2	56 024,00	56 000,00

Lp.	Nr Oferty	województwo	nazwa wnioskodawcy	adres	Cel szczegółowy (1, 2 lub 3)	wnioskowana dotacja	Przyznana dotacja
30	086	pomorskie	Pomorskie Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności w Gdańsku	80-245 Gdańsk, ul. Ks. Józefa Zator Przytockiego 4	C 2	99 360,00	50 000,00
31	088	pomorskie	Stowarzyszenie Solidarni „PLUS” w Wandzinie,	Wandzin, 77-300 Człuchów	C 2	80 350,00	80 000,00
32	090	pomorskie	Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne Oddział Terenowy w Słupsku	32-310 Klucze, ul. Bolesławska 23 76-200 Słupsk, ul. Rybacka 7/8	C3	199 725,59	190 000,00
33	105	śląskie	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Zabrzeńskie	ul. Wolności 241 41-800 Zabrze	C1	99 994,00	90 000,00
34	108	śląskie	Koło Rybnickie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta	ul. Mikołowska 78 Przegędza 44-238 Czerwionka-Leszczyny	C3	101 630,00	96 600,00
35	114	śląskie	Fundacja Świętego Barnaby	ul. Kisielewskiego 101/2 42-215 Częstochowa	C2	74 160,00	74 000,00
36	117	śląskie	Stowarzyszenie Pomocy Uzależnionym i Ich Bliskim "Falochron"	ul. Słowackiego 142-600 Tarnowskie Góry	C2	50 400,00	50 400,00
37	120	świętokrzyskie	Caritas Diecezji Kieleckiej	ul. Jana Pawła II 3 25-013 Kielce	C2	148 130,00	145 000,00
38	126	świętokrzyskie	Stowarzyszenie "Nadzieja Rodzinie"	ul. Karłowicka 36 25-711 Kielce	C1	100 000,00	80 000,00
39	132	warmińsko-mazurskie	Caritas Archidiecezji Warmińskiej	ul. Grunwaldzka 45 10-125 Olsztyn	C2	150 000,00	130 000,00
40	134	warmińsko-mazurskie	Stowarzyszenie MONAR Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych Monar-Markot w Elku	ul. Dąbrowskiego 3c, 19-300 Elk	C2	77 000,00	70 000,00
41	136	warmińsko-mazurskie	Fundacja na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej MONAR	ul. Krakowska 29 05-555 Grzędy Marwałd 56 14-120 Dąbrówno	C1	95 100,00	85 000,00
42	137	warmińsko-mazurskie	Caritas Diecezji Elckiej	ul. ks.prał.Mariana Szczęsnego 1 19-300 Elk	C3	62 450,00	50 000,00
43	138	wielkopolskie	Caritas Diecezji Kaliskiej	ul. Prosta 1A, 62-800 Kalisz	C2	150 000,00	100 000,00

Lp.	Nr Oferty	województwo	nazwa wnioskodawcy	adres	Cel szczegółowy (1, 2 lub 3)	wnioskowana dotacja	Przyznana dotacja
44	139	wielkopolskie	Fundacja "Miłosierdzie"	ul. Rynek Wildecki 4a, 61-546 Poznań	C1	95 945,00	95 000,00
45	144	wielkopolskie	Stowarzyszenie "Dom Pomocna Dłoń"	Błońsko 37a, 64-308 Jabłonna	C3	232 000,00	210 000,00
46	150	wielkopolskie	Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu "Mar-Kot"	ul. Mikołaja Kopernika 2, 05-850 Ożarów Mazowiecki 60-104 Poznań, ul. Pogodna 55	C3	127 730,00	100 000,00
47	152	zachodniopomorskie	Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej	ul. Wieniawskiego 5, 71-142 Szczecin	C3	250 000,00	132 000,00
48	158	zachodniopomorskie	Koło Koszalińskie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta	ul. Mieszka I 16, 75-129 Koszalin	C3	250 000,00	220 000,00
49	159	zachodniopomorskie	Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Szczecinie	al. Wojska Polskiego 63, 70-476 Szczecin	C2	85 756,00	79 600,00
					RAZEM:	5 861 611,59	5 000 000,00

W dodatkowym otwartym konkursie ofert w ramach *Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności* - Edycja 2017 wzięło udział **89** podmiotów uprawnionych. Wnioskowały one łącznie o kwotę dotacji w wysokości **10 783 016,78 złotych**.

- W wyniku oceny dokonanej przez Komisję Konkursową MRPiPS podział na grupy kwalifikacyjne przedstawiał się następująco:
 - Grupa A- 25 ofert,
 - Grupa B - 12 ofert,
 - Grupa C- 2 oferty,
 - Grupa D- 50 ofert (nie spełniły one wymogów formalnych).
- Ostatecznie Komisja konkursowa postanowiła zarekomendować Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do dofinansowania **13** najwyżżej ocenionych ofert konkursowych z grupy A.

Lista podmiotów dofinansowanych w dodatkowym konkursie ofert w ramach *Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności Edycja 2017*, przedstawiała się następująco:

Lp.	Nr Oferty	województwo	nazwa wnioskodawcy	adres	Cel szczegółowy (1, 2 lub 3)	wnioskowana dotacja	Przyznana dotacja
1	005	dolnośląskie	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta - Koło Wrocławskie	ul. Bogedaina 5, 50-514 Wrocław	C3	242 030,00	150 000,00
2	016	lubuskie	Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskie	ul. Bema 32-34, 65-170 Zielona Góra	C3	250 000,00	150 000,00
3	020	lubuskie	Koło Gorzowskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta	ul. Strażacka 66, 66-460 Gorzów Wlkp	C3	145 796,00	70 000,00
4	025	łódzkie	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Łódzkie	94-102 Łódź, ul. Nowe Sady 17	C3	73 497,76	50 000,00
5	031	mazowieckie	Kamilińska Misja Pomocy Społecznej, Pensjonat Socjalny św. Łazarz	ul. Poniatowskiego 14, 05-092 Łomianki ul. Traktorzystów 26 02-495 Warszawa	C3	228 340,00	149 306,00
6	032	mazowieckie	Caritas Diecezji Radomskiej	ul. Kościelna 5, 26-604 Radom	C3	66 000,00	50 000,00
7	049	podlaskie	Stowarzyszenie MONAR - Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Garbasie Drugim	ul. Nowolipki 9A, 00-151 Warszawa; Garbas Drugi 18, 16-424 Filipów	C3	111 500,00	60 000,00
8	053	pomorskie	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Słupskie	76-200 Słupsk, ul. Krzywoustego 6	C3	235 000,00	130 000,00
9	065	śląskie	Caritas Archidiecezji Częstochowskiej	ul. Staszica 5 42-200 Częstochowa	C3	220 000,00	110 000,00
10	066	śląskie	Caritas Archidiecezji Katowickiej	ul. Wita Stwosza 20, 40-042 Katowice	C3	230 652,80	120 000,00
11	071	świętokrzyskie	Caritas Diecezji Kieleckiej	ul. Jana Pawła II 3 25-013 Kielce	C3	130 105,00	70 000,00
12	075	wielkopolskie	Stowarzyszenie Integryjne Wspólnoty Barka	Chudobczyce 27, 64-423 Lubosz	C3	190 000,00	100 000,00
13	076	wielkopolskie	Caritas Diecezji Kaliskiej	ul. Prosta 1a, 62-800 Kalisz	C3	135 500,00	60 000,00
					RAZEM:	2 258 421,56	1 269 306,00

Łącznie, w konkursach ogłaszanych w ramach *Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności* w 2017 roku, dofinansowanie otrzymało **62** organizacje pozarządowe. Wypełniony więc został zapis z części IX Programu, który stanowi, że w jego ramach, rocznie, dotacje otrzyma przynajmniej 40 podmiotów. Ponadto, w Programie zapisano, że w danym roku realizowanych będzie minimum 5 projektów dla każdego celu szczegółowego. W 2017

roku realizowanych było **8 projektów** w ramach celu nr 1, **19 projektów** w ramach celu nr 2 oraz **35 projektów** w ramach celu nr 3.

V. PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH PROJEKTÓW:

Projekty dofinansowane w głównym konkursie w ramach *Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności* były realizowane przez dziewięć miesięcy: od 1 kwietnia do 31 grudnia 2017 roku, natomiast 13 projektów dofinansowanych w dodatkowym konkursie było realizowanych przez 4,5 miesiąca tj. od 16 sierpnia do 31 grudnia 2017 roku.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* wszystkie podmioty, które otrzymały dotację, miały obowiązek sporządzić sprawozdanie z wykonania zadania publicznego w terminie **30 dni** od dnia zakończenia jego realizacji, tj. do 30 stycznia 2018 r. Sprawozdania wypełnione na formularzu określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. *w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań* (Dz. U. poz. 1300) - zostały przesłane do Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej w terminie (brana była pod uwagę data stempla pocztowego).

Wszystkie sprawozdania zostały rozliczone pod względem merytorycznym i finansowym, o czym podmioty realizujące projekty zostały poinformowane osobnymi pismami.

Na realizację *Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności* przewidziano w ustawie budżetowej na 2017 r. 5 000 000 zł, jednak ostatecznie w wyniku przesunięcia środków między programami i po dokonaniu zmian w budżecie ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego, kwota ta wyniosła **6 269 306 zł**. Wykonanie natomiast wyniosło **6 200 958,46 zł**. Niepełne wykonanie planu wynika ze zwrotu niewykorzystanych części dotacji.

Z analizy sprawozdań wynika, że pomocą i wsparciem w czasie realizacji zadań w ramach Programu zostało objętych **ok. 3 605 osób**. Liczba ta obejmuje osoby bezdomne, które uzyskały jakkolwiek pomoc w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2017 r.: począwszy od udzielenia schronienia i posiłku na podjęciu stałego zatrudnienia i usamodzielnieniu się kończąc.

Działania podejmowane w ramach celów szczegółowych dotyczyły przede wszystkim:

➤ **W ramach Celu szczegółowego nr 1 – Zwiększenie samodzielności osób bezdomnych poprzez system usług reintegracji społecznej i zawodowej:**

- zapewnienia opieki pielęgniarskiej, pomocy psychologów, prawników, pedagogów, pracowników socjalnych, terapeutów uzależnień, doradców zawodowych,
- prowadzenia terapii uzależnień, grup wsparcia dla osób uzależnionych,
- współpracy z ośrodkami pomocy społecznej i powiatowymi urzędami pracy,
- prowadzenia programów mieszkań wspieranych, treningowych, chronionych,
- realizacji kontraktów socjalnych i indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności,
- organizowania warsztatów szkoleniowych, aktywizująco-edukacyjnych, kursów zawodowych,
- prowadzenia terapii zajęciowej, grup wsparcia, warsztatów samopomocy, arteterapii, ergoterapii, warsztatów umiejętności społecznych, warsztatów zarządzania budżetem,
- prowadzenia socjoterapii, psychoterapii,
- realizowania programów reintegracji społecznej i zawodowej,
- organizowania czasu wolnego osobom bezdomnym- spotkania integracyjne, wycieczki do kina, teatru, kluby dyskusyjne, koła zainteresowań.

➤ **W ramach Celu szczegółowego nr 2 – Wzmocnienie i usprawnienie systemu interwencji, ochrony zdrowia i życia osób bezdomnych:**

- zapewnienia noclegu, wyżywienia, ubrania, obuwia, środków higieny osobistej,
- zakupu żywności, środków czystości i higieny, materiałów opatrunkowych,
- wsparcia rzeczowego, wydawania paczek żywnościowych, opału itp.,
- prowadzenia punktów wydawania żywności, ubrań i bielizny osobistej,
- streetworkingu skierowanego do osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej i miejscach niemieszkalnych,
- prowadzenia akcji informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy (ulotki, broszury, plakaty itp.),
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, uregulowaniu sytuacji prawnej, rodzinnej, meldunkowej, pomocy w uzyskaniu świadczeń socjalnych czy miejsca w DPS,
- publikacji materiałów informacyjnych, ulotek, plakatów, gazetek,
- wydawania informatorów, poradników, organizowania seminariów i konferencji,
- tworzenia raportów diagnostycznych i socjologicznych,

- prowadzenia Punktów Pomocy Doraźnej, Centrum Interwencyjno-Diagnostycznego, Punktu Pomocy Specjalistycznej, Punktu Interwencyjnego, Mobilnego Punktu Konsultacyjnego itp.,
- zorganizowania Wigilii, wydawania paczek świątecznych.

➤ **W ramach Celu szczegółowego nr 3 – Zmiana standardów placówek świadczących usługi dla osób bezdomnych tj.: ogrzewalni, noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych:**

- przeprowadzenia remontów i adaptacji schronisk, noclegowni, ogrzewalni, często z udziałem osób bezdomnych,
- doposażenia placówek w sprzęty codziennego użytku.

Jeśli chodzi o osiągnięcie mierników wyznaczonych dla poszczególnych celów *Programu wspierającego rozwiązywania problemu bezdomności*, stopień ich realizacji przedstawia się następująco:

Cel szczegółowy	Założone mierniki dla poszczególnych celów i ich wartości docelowe	Realizacja mierników w 2017 r.
1. Wzmocnienie i rozwój systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób bezdomnych	Liczba kontraktów socjalnych, indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności i indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego- 50 Liczba programów mieszkań chronionych/treningowych/ wspieranych- 3	241 62
2. Wzmocnienie i usprawnienie systemu interwencji, ochrony zdrowia i życia osób bezdomnych	Liczba osób, którym udzielono różnych form pomocy doraźnej- 200	3 605
3. Podniesienie standardów placówek dla osób bezdomnych tj.: ogrzewalni, noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych	Liczba placówek dla osób bezdomnych, w których przeprowadzono remonty i prace adaptacyjne w celu podniesienia ich standardu - 10	35

Podsumowując, w ramach *Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności* Edycja 2017 r. zostały osiągnięte następujące rezultaty:

1. Wzrost liczby kontraktów socjalnych zawieranych z osobami bezdomnymi oraz indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.
2. Wzmocnienie i rozwój reintegracyjnej działalności schronisk dla osób bezdomnych.

3. Usprawnienie systemu interwencji i działań osłonowych skierowanych do osób bezdomnych.
4. Poprawa jakości usług oferowanych w tzw. „niskoprogowych” placówkach noclegowych dla osób bezdomnych.
5. Rozwój streetworkingu jako formy pracy socjalnej z osobami bezdomnymi przebywającymi na ulicy i w tzw. miejscach niemieszkalnych.
6. Wzrost liczby placówek dla osób bezdomnych, w których podniesiono standardy poprzez przeprowadzenie remontów i prac adaptacyjnych.

Ze wsparciem dotacji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach *Programu wspierającego rozwiązywanie problemu bezdomności* Edycja 2017 r. zrealizowano wiele projektów zasługujących na szczególne wyróżnienie. Poniżej kilka przykładów dobrych praktyk:

- Projekt realizowany przez Caritas Diecezji Kieleckiej: zmniejszenie skali bezdomności na terenie województwa świętokrzyskiego i małopolskiego poprzez rozwój i wzmocnienie 5 placówek pomocowych:
 - Schroniska dla kobiet - ofiar przemocy, Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach;
 - Stacji opieki i Klub Integracji Społecznej - w Sędziszowie;
 - Ogniska wychowawczego, Klubu Integracji Społecznej - w Jędrzejowie;
 - Stacji opieki i Stołówki Charytatywnej - w Miechowie;
 - Mieszkań wspieranych - w Gorzkowie, gm. Kazimierza Wielka.

W ramach projektu m.in. przygotowano 10 mieszkań wspieranych dla ok. 20 osób, prowadzono poradnictwo psychologiczne, prawne, zawodowe i terapeutyczno-interwencyjne.

- Projekt realizowany przez Stowarzyszenie MONAR, Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku:

W ramach projektu podejmowano kompleksowe działania, zapewniając osobom bezdomnym całodobowe wyżywienie, zaplecze sanitarno-higieniczne, stały kontakt ze specjalistyczną kadrą (m.in. terapeutą ds. uzależnień, psychiatrą, lekarzem) pomoc w walce z uzależnieniami, pracę w zakresie wychodzenia z bezdomności.

Napotkane przez streetworkerów osoby bezdomne przebywające w przestrzeni publicznej mobilizowane były do przyścia do schroniska lub powrotu do domu rodzinnego.

Osoby przebywające w placówce motywowane były do znalezienia pracy, podjęcia terapii uzależnień, uregulowania i dopilnowania spraw życiowych, finansowych, rodzinnych, zdrowotnych, mieszkaniowych, zaangażowania w życie społeczne schroniska, i miasta.

Osoby bezdomne zainicjowały i zrealizowały wiele działań na rzecz społeczności lokalnej. Przeprowadzono m.in. akcję "Rowerowa reanimacja". Mieszkańcy Ełku przekazywali

nieodpłatnie rowery, a mieszkańcy schroniska sami je reperowali, odnawiali, malowali. Zostały kupione tylko niezbędne części rowerowe konieczne do naprawy rowerów. W ten sposób otrzymano i wyremontowano 13 rowerów.

- Projekt realizowany przez Stowarzyszenie "Nadzieja" Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu w Lublinie.

Celem projektu było podniesienie standardu 3 placówek dla osób bezdomnych:

- Noclegowni dla osób bezdomnych przy ul Młyńskiej w Lublinie,
- Noclegowni dla osób bezdomnych przy ul. Abramowickiej w Lublinie,
- Schroniska przy ul. Garbarskiej w Lublinie.

Przeprowadzono prace remontowe i adaptacyjne, które umożliwiły zwiększenie liczby miejsc noclegowych o 25 miejsc. Zaangażowano mieszkańców placówek w wykonywanie prac remontowych i porządkowych. Dzięki temu podniesiono kompetencje społeczno-zawodowe u 30 osób. Praktyczne umiejętności remontowo-budowlane przydatne na rynku pracy nabyło 20 osób.

- Projekt realizowany przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta - Koło Wrocławskie Celem projektu było podwyższenie standardów całorocznego wsparcia udzielanego w pięciu placówkach TPBA we Wrocławiu poprzez:

- zaopatrzenie 4 placówek w zasoby techniczne umożliwiające zaspokojenie najbardziej elementarnych potrzeb beneficjentów,
- trwałe podniesienie jakości życia w placówce dzięki podniesieniu standardów świadczonych usług do tych wymaganych przepisami,
- profesjonalizacja oraz poszerzenie wachlarza usług świadczonych przez placówki Koła Wrocławskiego TPBA.

- Projekt realizowany przez Koło Gorzowskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta Osoby bezdomne biorące udział w projekcie otrzymały wsparcie w następujących obszarach:

- pomoc streetworkera w uzyskaniu informacji o możliwościach uzyskania profesjonalnej pomocy poprzez skorzystanie z działalności punktu konsultacyjnego.
- zapewnienie miejsc noclegowych i wyżywienia, możliwość zadbania o higienę osobistą,
- pomoc w wytyczeniu drogi do uregulowania zaniedbań w sferze socjalnej, prawnej, zdrowotnej, administracyjnej,
- wsparcie psychologiczne, wzmocnienie poczucia własnej wartości, pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, ze szczególnym naciskiem na podniesienie kompetencji społecznych,

- wskazanie sposobu spędzania wolnego czasu i rozwoju własnych zainteresowań poprzez udział w imprezach i zajęciach kulturalnych oraz sportowych.
- Projekt realizowany przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Łódzkie.
W ramach projektu przeprowadzono prace remontowo-adaptacyjne oraz doposażono placówki, w celu dostosowania do obowiązujących standardów
Zadania projektu były realizowane w:
 - Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn - ul. Nowe Sady w Łodzi;
 - Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn - ul. Szczytowa w Łodzi;
 - Schronisku dla Bezdomnych Kobiet i Dzieci - ul. Kwietniowa w Łodzi;
 - Centrum Terapii Bezdomności - mieszkania wspierane - ul. Trębacka w Łodzi;
 - Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn - ul. Szczytowa w Łodzi.
- Projekt realizowany przez Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej BARKA w Strzelcach Opolskich.
Celem projektu było wzmocnienie i usprawnienie systemu interwencji, ochrony zdrowia i życia osób bezdomnych. Cel ten osiągnięto poprzez działania:
 - zapewnienie tymczasowego miejsca schronienia w domach wspólnotowych Barka, dostarczenie wyżywienia, środków czystości, lekarstw, bielizny osobistej i odzieży;
 - działania terapeutyczne, psychologiczne i doradcze: w tym praca socjalna, terapia uzależnień, wsparcie psychologiczne;
 - wsparcie dla osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych – poprzez działania prewencyjne (streetworking).
 W trakcie realizacji projektu pomocą objętych zostało 89 osób bezdomnych.